

PATVIRTINTAS
UAB „Genetiniai ištekliai“
Valdybos posėdžio
2021 m. sausio 13 d.
protokolas Nr.2

**UAB „GENETINIAI IŠTEKLIAI“
STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS
2021–2023 m.**

SANTRAUKA

UAB „Genetiniai ištekliai“ įsteigta 2019 m. sausio 2 d., remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 627 ir Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2018 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr.3D-660, sujungiant UAB „Šeduvos avininkystė“ ir UAB Upytės eksperimentinį ūkį, kuriai perėjo visas reorganizuojamų bendrovių turtas, teisės ir pareigos.

UAB „Genetiniai ištekliai“ vykdo tęstinę savo veiklą t. y. perspektyvių mėsos ir pieno krypties galvijų veislininkystę; javų, pluoštinių ir aliejinių augalų sėklininkystę, eksperimentinę, mokomoji ir bandomoji ūkinė veikla, saugo ir veisia uždarų populiacijų metodu genofondines Lietuvos juodgalves avis. Sukūrė ir plečia Lietuvos vietinių šiuurkščiavilnių avių selekcinį branduolį, atlieka kontrolinį avinukų penėjimą, siekdami patikrinti avinų reproduktorių palikuonių veislines ir mėsines savybes, o pagal parengtą Lietuvos juodgalvių avių naujos linijos kūrimo metodiką, kuriama mėsingesnių ir greičiau augančių Lietuvos juodgalvių avių veislinė grupė.

UAB „Genetiniai ištekliai“ (toliau – Bendrovė) įsikūrusi adresu: Ėriškių g. 8, Upytės k., Panevėžio r. Pagrindiniame Bendrovės padalinyje Upytės kaime laikomi veisliniai galvijai, auginamos aliejinės ir grūdinės kultūros sėklai ir pašarui. Avininkystės padalinyje, Arimaičių g. 24, Pavartyčių k., Radviliškio r., auginamos genofondinės Lietuvos juodgalvės avys, vietinės Lietuvos šiuurkščiavilnės avys, kuriama penkta mėsingesnių ir greičiau augančių Lietuvos juodgalvių avių linija, atliekamas avinukų kontrolinis penėjimas.

100 proc. Bendrovės akcijų priklauso Lietuvos Respublikos valstybei, akcijų valdytoja yra Lietuvos Respublikos (toliau – LR) Žemės ūkio ministerija. Bendrovė, vykdydama veiklą, laikosi Valstybės valdomų įmonių veiklos užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr.1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ ir Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr.665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, atsižvelgdama į valstybės lūkesčius, susijusius su UAB „Genetiniai ištekliai“, Bendrovė parengė strateginį veiklos planą, pagal kurį vykdo savo veiklą.

Bendrovei keliami akcininko tikslai:

1. Siekti strateginių šalies interesų užtikrinimo.
2. Siekti verslo vertės augimo ir dividendų pajamingumo.

Plane aptariama dabartinė situacija, pateikiamos veiklos 2021–2023 m. prognozės, paremtos Bendrovės būklės, investicijų ir finansinių galimybių analize.

2021–2023 metams Bendrovė numatė strategines kryptis ir tikslus:

Strateginės kryptys:

I. Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimas ir veislininkystės veikla.

Tikslai:

- 1. Tinkamas Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos įgyvendinimas.*
- 2. Kokybiškas kontrolinio avinukų penėjimo paslaugos atlikimas.*
- 3. Geresnių savybių Lietuvos juodgalvių avių linijos išvedimas.*

II. Konkurencingos veiklos augalininkystės ir gyvulininkystės šakose vystymas.

Tikslas. Bendrovės veiklos pelningumo didinimas.

Kiekvienam tikslui suformuoti uždaviniai, numatytos priemonės bei siekiamos reikšmės. Ateities prognozės suformuotos remiantis realiomis kainomis bei planuojamomis pajamomis.

Bendrovės strateginis planas metų eigoje gali būti peržiūrimas bei tikslinamas, atsižvelgiant į reikšmingus pasikeitimus.

BENDROVĖS VEIKLA IR VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

Bendrovė, kaip juridinis asmuo, buvo įregistruota 2019 m. sausio 2 d. Juridinių asmenų registre. Bendrovės akcijų valdytoja yra LR Žemės ūkio ministerija. Žemės ūkio ministro įsakymu skiriama valdyba, kurios nariais gali būti tik fiziniai asmenys, skiriami 4 metų kadencijai. Dabartinę valdybą sudaro 2019 m. spalio 8 d. LR Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-548 paskirti keturi nariai: Ramūnas Antanaitis – nepriklausomas narys, Alfredas Gustas – Žemės ūkio ministerijos Teisės ir personalo skyriaus vyriausiasis specialistas – valdybos pirmininkas, Rūta Liaubienė – nepriklausoma narė, Jolita Čičiurkienė – Žemės ūkio ministerijos, Žemės ūkio sektoriaus finansų valdymo grupės patarėja. Bendrovei vadovauja direktorius Audrius Zalatoris.

Šiuo metu Bendrovės kapitalą sudaro 2544227,00 Eur, kuris padalytas į 2544227 paprastasias vardines akcijas. Bendrovės akcijos nominali vertė yra 1,00 Eur.

Žemės ūkio ministerija, kaip Bendrovės 100 proc. akcijų valdytoja, tikisi, kad bendrovė veiklą vystys šiomis kryptimis:

Valstybei svarbių funkcijų užtikrinimas. Bendrovė turėtų užtikrinti kokybišką valstybei svarbios funkcijos atlikimą – saugoti ir gerinti Lietuvos gyvulių veisles ir jų genofondą. Atsižvelgiant į Konvencijoje nustatytus Lietuvos įsipareigojimus būtina išlaikyti nykstančių Lietuvos juodgalvių ir vietinių šurkščiavilnių avių genofondą Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-58 „Dėl Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos patvirtinimo“, numatytomis apimtimis, palaikant optimalų geneologinių linijų, šeimų ir gyvūnų jose skaičių.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Lietuvoje įmonių, vykdančių avinų vertinimą pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes, nėra, reikia tęsti Bendrovės atliekamą funkciją – avinų produktyvumo kontrolė pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes Ūkinių gyvūnų veislininkystės plėtojimo ir rėmimo 2016–2020 metų programoje numatytais apimtimis.

Bendrovė turi užtikrinti, kad paslaugos gavėjai dengtų ne mažiau kaip 30 proc. Bendrovės patiriamų produktyvumo tyrimų išlaidų.

Nauda akcininkui. Bendrovės vidutinė nuosavo kapitalo grąža turi būti ne mažesnė nei Vyriausybės nustatytas rodiklis.

Dividendai turi būti mokami ne mažesni nei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą dividendų skyrimo tvarką, kurioje jų dydis yra susietas su nuosavo kapitalo grąžos rodikliu (ROE).

Bendrovės išskirtinumas – vykdyti valstybės pavestą funkciją, saugoti Lietuvos juodgalvių avių genofondą, taip pat mokslo ir inovacijų plėtrą, atliekant demonstracinius bandymus, skirtus supažindinti su pažangiomis technologijomis ūkininkus bei ūkių specialistus.

Bendrovės pagrindinė veikla – nacionalinių genetinių išteklių (genofondo) saugojimas ir avinų produktyvumo kontrolė pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes, pienininkystė, žemės ūkio produkcijos auginimas.

Bendrovės vykdoma kita veikla – galvijų, avių auginimas ir pardavimas, eksperimentinės ir bandomosios ūkinės veiklos vykdymas, užtikrinant komercinės veiklos kapitalo grąžą.

Pagrindinė gyvulininkystės produkcija yra pienas, auginami galvijai, Lietuvos juodgalvės ir vietinės šiurkščiavilnės avys. Bendrovė yra patvirtinta Lietuvos žalųjų ir Švedijos žalmargių galvijų A grupės veislynu. Išaugintos šių veislių telyčios bei Švedijos žalmargių buliukai parduodami galvijų augintojams Lietuvoje ir trečiosioms šalims. Bendrovės fermose laikomi Šarolė veislės mėsiniai bei Simentalų pieninės veislės galvijai. Bendrovė pieną parduoda kooperatyvui „Pienas LT“. Bendrovei suteikta teisė ženklinti pieną sveikumo ženklu LT 01-46F.

Dabartiniu laikotarpiu galvijų skaičius apie 790 vnt., iš jų melžiamų karvių apie 290 vnt.

1.1 lentelė

Bendrovėje laikomų galvijų struktūra 2019–2023 metams

Rodiklis	Faktas		Prognozės		
	2019	2020	2021	2022	2023
Galvijai iš viso:	789	790	790	790	790
T. sk. melžiamos karvės	286	290	290	290	290

Viena iš pagrindinių gyvulininkystės produkcijų – pienas. Lentelėje 1.2 pateikiami duomenys apie pieno pardavimus, gautas ir numatomas gauti pajamas:

Pieno pardavimo kiekiai, pajamos faktiškai ir 2019–2023 metų laikotarpyje

Produkcija	2019 m.		2020 m.		2021 m.		2022 m.		2023 m.	
	Kiekis t	Suma tūkst. Eur	Kiekis t	Suma tūkst. Eur	Kiekis t	Suma tūkst. Eur	Kiekis t	Suma tūkst. Eur	Kiekis t	Suma tūkst. Eur
Pienas	1759	571,6	1730	573,00	1730	600,00	1760	610,00	1780	630,00

Avininkystės padalinyje laikomos genofondinės Lietuvos juodgalvės, Vokietijos juodgalvės avys ir vietinės šurkščiavilnės. Bandos struktūra 2019 m., 2020 m. spalio 1 d. ir numatoma 2021–2023 metų laikotarpyje.

Lietuvos juodgalvių avių, Vokietijos juodgalvių avių, Lietuvos vietinių šurkščiavilnių avių skaičiaus dinamika 2019–2023 m.

Gyvuliai	2019 m.	2020 m. spalio 1 d.	2021m.	2022m.	2023m.
Lietuvos juodgalvės avys					
Ėriavedės	785	833	785	790	800
Veisliniai avinai	25	25	25	25	25
Prieauglis	888	766	830	865	875
Iš viso:	1698	1624	1640	1680	1700
Vokietijos juodgalvės avys					
Ėriavedės	-	-	-	-	-
Veisliniai avinai	2	-	-	-	-
Prieauglis	3	-	-	-	-
Iš viso:	5	-	-	-	-
Lietuvos vietinės šurkščiavilnės avys					
Ėriavedės	26	31	32	33	34
Veisliniai avinai	4	4	4	4	4
Prieauglis	59	45	59	63	67
Iš viso:	89	80	95	100	105

Įrengtoje skerdykloje skerdziamos avys ir parduodama skerdena, nes siekiant vykdyti valstybės pavestą funkciją bei gauti pajamų, veislei netinkamas avytes ir avinukus Bendrovei labiau apsimoka paskersti nei parduoti gyvus supirkėjams, žemesne kaina už savikainą.

1.4 lentelė

Parduota skerdenos kg ir gauta pajamų Eur 2019 ir 2020 m. spalio 1 d.

Metai	Avių skerdena vnt/kg	Suma Eur
2019	302/6197	23179
2020 m. spalio 1 d.	191/3591	14446

Lentelėje 1.5 pateikiami duomenys apie veislinių avyčių ir avinukų išauginimą, pardavimą veislei ir mėesai per 2019 m. ir 2020 m. spalio 1 d.

1.5 lentelė

Avių pardavimas 2019 m. ir 2020 m.

Produkcija	2019 m.						2020 m.					
	Veislei		Mėsai		Paskersta		Veislei		Mėsai		Paskersta	
	Kiekis vnt	Svoris kg	Kiekis vnt	Svoris kg	Kiekis vnt	Svoris kg	Kiekis vnt	Svoris kg	Kiekis vnt	Svoris kg	Kiekis vnt	Svoris kg
Lietuvos juodgalvės avys						Lietuvos juodgalvės avys						
Ėriavedės			48	3065	119	7362			69	4310	55	3221
Avinukai	4	179	503	22006	76	3189	6	220	231	9791	110	4513
Avytės	69	2455	139	5859	51	2085	129	5589	98	3494	29	1177
Veisl. avinas			1	77					2	165	1	76
Iš viso:	73	2634	691	31007	246	12636	135	5809	446	19209	195	8987
Vokietijos juodgalvės avys						Vokietijos juodgalvės avys						
Avinukai			2	106	-	-						
Avytės			10	458	5	220					1	40
Veisl. avinas			2	122	2	132			1	114		
Iš viso:			14	686	7	352			1	114	1	40
Vietinės šiuurkščiavilnės avys						Vietinės šiuurkščiavilnės avys						
Avinukai			10	473	8	436			14	521		
Iš viso:			10	473	8	436			14	521		
Kontrolinis penėjimas						Kontrolinis penėjimas						
Avinukai			47	2588	41	1974,3	16	933	50	2669	53	2470
Iš viso:			47	2588	41	1974,3	16	933	50	2669	53	2470
Iš viso:	73	2634	762	34754	302	15398,3	151	6742	511	22513	249	11497

Bendrovė yra vienintelis Lietuvos juodgalvių avių veislynas, turintis keturias genealogines linijas ir dvylika šeimų, galintis aprūpinti ūkininkus negiminingais avinukais. Duomenys pateikiami lentelėje 1.6.

1.6 lentelė

Bendrovėje laikomų Lietuvos juodgalvių avių šeimų, linijų avių ir ėriavedžių skaičius 2020 m.

Avino linija	Veisliniai avinai, vnt.	Šeimų skaičius, vnt.	Ėriavedžių skaičius penktai linijai	Ėriavedžių skaičius šeimoje, vnt.
I. Pūkis Nr.188 (vislumo)	6	Miglė 94 Rasa 86 Banga 61	1 4	241
II. Povas Nr.538 (svorio)	7	Spurga 48 Liepa 48 Šalna 91	1 5	187
III. Žaibas Nr.906 (vilnos tankumas)	6	Mėta 74 Rūta 27 Eglė 63	3	164
IV. Linas Nr.176 (vilnos ilgumo)	6	Pūga 102 Gaiva 42 Saulė 97	5 1	241
Iš viso:	25	12/833	7/20	833

Pastatytoje 250 avinukų kontrolinio penėjimo stotyje nuo 2016 m. pradėtas kontrolinis avinukų penėjimas, siekiant įvertinti veislinius avinus pagal palikuonių penėjimosi ir mėsines savybes. Bendrovė vienintelė Lietuvoje teikianti tokią paslaugą avių augintojams. Lentelėje 1.7 pateikiami duomenys apie penimų avinukų ir numatomų patikrinti avių reproduktorių skaičių.

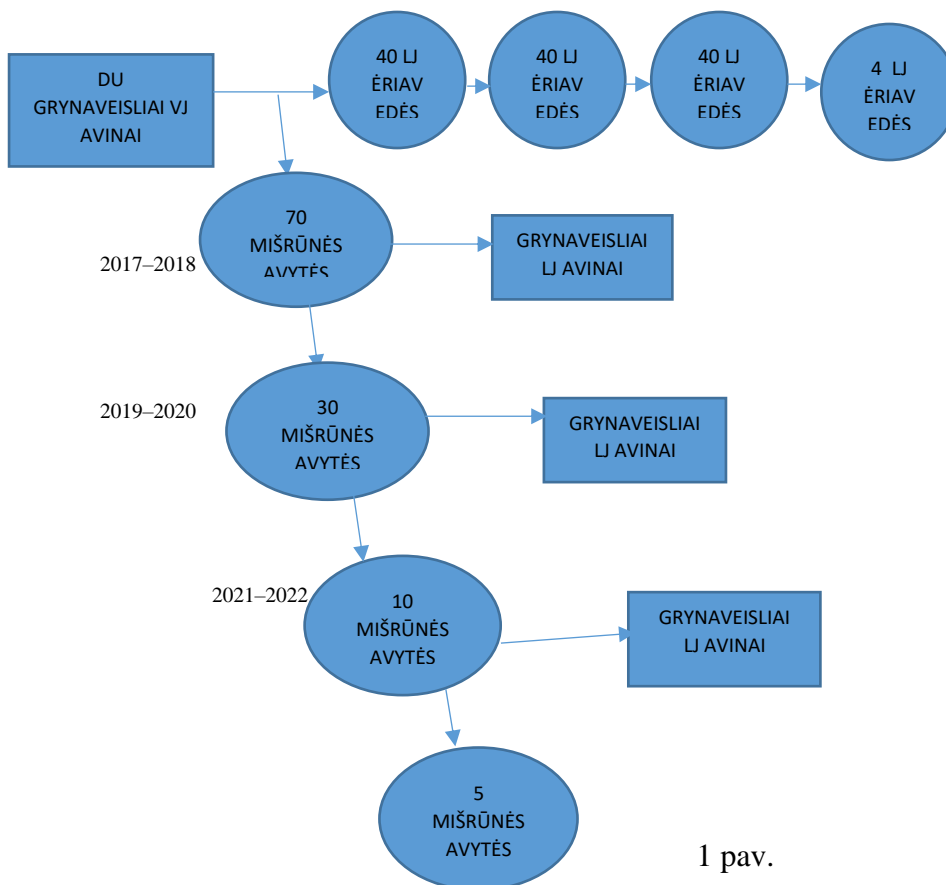
1.7 lentelė

Penimų avinukų ir avių reproduktorių skaičius 2019–2023 m.

Gyvulių skaičius vnt.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Patikrinti ir numatomi patikrinti veisliniai avinai reproduktoriai	9	12	12	13	14
Penimi avinukai	89	116	120	130	140

Avys veisiamos pagal turimas keturias genealogines linijas. Pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Gyvulininkystės institute parengtą ir 2014 m. gruodžio 5 d. Lietuvos avių augintojų asociacijos tarybos posėdyje protokolu Nr. P-9 patvirtintą Lietuvos juodgalvių avių veislės naujos linijos kūrimo metodiką, pradėta kurti penktoji gimininga linija, siekiant pagerinti Lietuvos juodgalvių avių mėsines savybes, panaudojant Vokietijos juodgalvių veislės mėsinius avinus. Penktosios genealoginės linijos sukūrimas apims 2015–2023 m. laikotarpį.

Penktosios linijos kūrimo schema

1 pav.

VJ – Vokietijos juodgalviai avinai

LJ – Lietuvos juodgalvės avys

Gyvulininkystės gamybinę bazę sudaro trys kompleksai fermų pastatų su jiems priklausančiais įrenginiais ir aptarnaujančia technika (pašarų ruošimo, šėrimo, mėšlo tvarkymo). Avininkystės padalinyje gamybinę bazę sudaro avių fermos, kontrolinio penėjimo stotis, Vartyčių ferma.

Pagrindinė augalininkystės produkcija – javų (miežių, vasarinių ir žieminių kviečių, rugių), rapsų, žirnių, kukurūzų ir daugiamečių žolių auginimas sėklai ir pardavimui. Bendrovės laukuose dauginamos javų ir daugiamečių žolių aukštų reprodukcijų sėklos, ruošiami sėklinė medžiaga. Pasėlius apibūdoja Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistai. Kasmet sėkliniai javų pasėliai Bendrovės laukuose užima ne mažiau nei 250 ha, tad Bendrovė yra viena iš didžiausių sėklų augintojų šiaurės Lietuvos regione. Parduodami ir nesėkliniai (maistiniai bei pašariniai) grūdai, Bendrovės laukuose ruošiami pašarai ūkyje laikomiems gyvuliams. Lentelėje 1.8 pateikiami duomenys apie auginamus javus, jų derlius ir derlingumus.

1.8 lentelė

Žieminių ir vasarinių javų derlius tonomis ir derlingumas tonomis iš ha

Kultūros pavadinimas	2019 metai			2020 metai			Palyginimas derlingumo t/ha (-/+)
	Plotas ha	Derlius t	Derlingumas t/ha	Plotas ha	Derlius t	Derlingumas t/ha	
Ž. kviečiai	310.28	1095.15	3.530	272.2	1643.5	6.038	+2.508
Ž. rugiai	49.16	139.920	2.846	69.14	420.44	6.081	+3.235
V. kviečiai	149.53	449.68	3.007	50.89	276.48	5.433	+2.426
V. miežiai	231.98	695.64	2.999	354.08	1874.58	5.294	+2.295
Avižos	57.18	150.040	2.624	54.33	286.82	5.279	+2.655
Žirniai	35.22	61.500	1.746	42.17	95.300	2.26	+0.514
Ž. rapsas	102.27	256.38	2.507	118.68	543.94	4.583	+2.076

Matome, kad 2020 m. javų derlius, palyginus su 2019 m., gautas žymiai geresnis, tam turėjo įtakos gamtinės sąlygos. 2019 metais nuo sausros nukentėjo pasėliai, todėl grūdinių kultūrų derlius buvo labai mažas.

Avininkystės padalinyje, valstybės nuomuojuamoje žemėje, auginami pašarai, ganomos avys. Pašarui nepanaudoti grūdai parduodami, siekiant padengti trąšų ir augalų apsaugos priemonių įsigijimo išlaidas. Lentelėje 1.9 pateikta pasėlių struktūra.

1.9 lentelė

Pasėlių struktūra 2019–2023 m.

Pasėliai	2019 m.	2020 m.	2021m.	2022m.	2023m.
Ž. kviečiai, ha	310,28	272.2	230	300	300
Ž. rugiai, ha	49,16	69.14	76	60	60
Vas. kviečiai, ha	149,53	50.89	150	150	150
Miežiai, ha	231,98	354.08	245	243	253
Avižos, ha	57,18	54.33	50	50	50
Ž. rapsas, ha	102,27	118.68	160	110	130
Žirniai, ha	35,22	42.17	40	43	43
Pievos ir ganyklos, ha	550,85	569.09	570	575	580
Kukurūzai, ha	184,43	137.78	170	170	150

Pūdymas, ha	68,40	75.91	70	70	70
Kita, ha	16,11	24.89	15	12	12
Iš viso:	1755,41	1769.16	1776	1781	1786

Gamybinę bazę sudaro mechaninės dirbtuvės su garažais ir arkiniais sandėliais technikai saugoti, grūdų sandėliai, kuriuose sumontuota valymo, džiovavimo ir rūšiavimo įranga.

Lentelėje 2 pateikiame Bendrovės pagrindinės veiklos ir turto rodiklius 2019–2023 m. laikotarpyje:

2 lentelė

Bendrovės pagrindinės veiklos ir turto rodikliai per 2019–2023 m.

Rodikliai	Mato vnt.	2019 m.	2020 m.	2021m.	2022m.	2023 m.
Ilgalaikis materialusis turtas	tūkst. Eur	1864.8	1934.1	1794.5	1713	1736
Biologinis turtas	tūkst. Eur	272.6	280.0	280.0	280.0	280.0
Pardavimo pajamos	tūkst. Eur	1750.3	1863	1879	1900	1954
Grynasis pelnas	tūkst. Eur	3.5	60	70	80	90

Lentelėje 2 matyti ilgalaikio materialaus turto kitimas 2019–2023 m. 2020 m. ilgalaikis materialusis turtas padidėjo, nes nupirkta kombainas. Biologinis turtas išlieka nepakitęs. Pardavimo pajamos nežymiai auga.

Bendrovė dalyvauja įvairių asociacijų veikloje: Lietuvos sėklininkystės, Lietuvos žaliųjų galvijų gerintojų, Lietuvos avių augintojų. Bendrovė yra Žemės ūkio kooperatyvo „Pienas LT“ narė, dalyvauja LR Žemės ūkio rūmų veikloje, jos rengiamuose renginiuose, parodose, seminaruose, kurių metu pristato, reklamuoja ir populiarina savo veiklą.

Bendrovė vykdo aktyvią ūkinę-komercinę veiklą, javų sėklininkystę ir galvijų veislininkystę. Siekiama, kad ūkyje laikomi ir veisiami galvijai būtų sveiki ir produktyvūs. Galvijų bandose atliekami infekcinio galvijų rinotracheito ir galvijų virusinės diarėjos likvidavimo ir kontrolės programa. Įvertinus programos metu atliktus tyrimus, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. B1-502 ūkio galvijų bandoms suteiktas neapimtų infekcinio galvijų rinotracheito ir galvijų virusinės diarėjos bandų statusas (pažymėjimai Nr. 2A, 2B ir 2C išduoti 2003 m. birželio 6 d.).

Bendrovėje vykdomi investiciniai projektai, siekiant modernizuoti žemės ūkio gamybą, diegti naujas pažangias technologijas.

Bendrovėje šiuo metu dirba 67 darbuotojai.

APLINKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖ VIDINIŲ VEIKSNIŲ ANALIZĖ

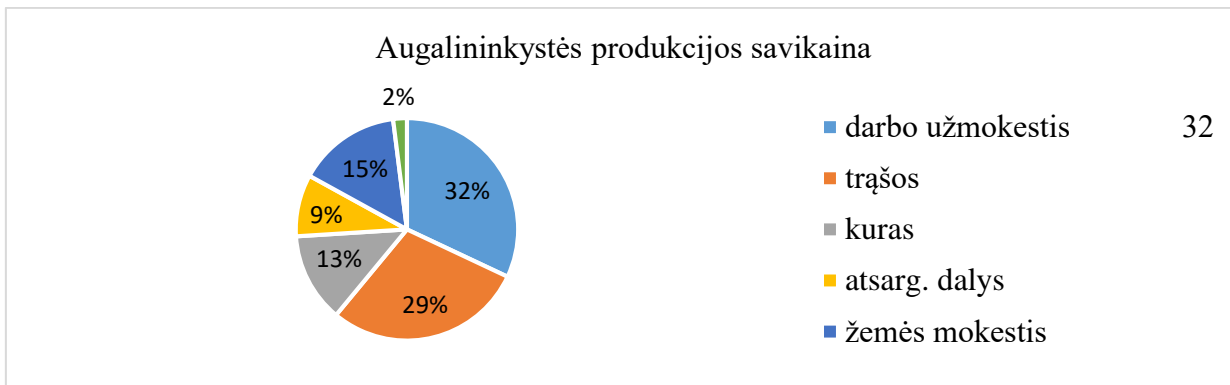
Teisinė bazė:

Bendrovės veiklą reglamentuoja šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas;
- Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-58 „Dėl Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos patvirtinimo“.
- Pagalbos veislininkystei taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 3D-290 „Dėl Pagalbos veislininkystei taisyklių patvirtinimo“.
- Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234.
- Ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. B1-690 „Dėl ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų patvirtinimo“.
- UAB „Genetiniai ištekliai“ įstatai įregistruoti 2019 m. sausio 2 d. VĮ Registrų centras;
- UAB „Genetiniai ištekliai“ vidaus teisės aktai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai, LR žemės ūkio ministro įsakymai, žemės ūkio ministro paskirtos Valdybos nutarimai.

Teisiniai sprendimai, turintys tiesioginės įtakos Bendrovės veiklai, tai minimalios algos didinimas, dyzelinio kuro akcizų didinimas, pensinio amžiaus ilginimas yra tiesiogiai susijęs su gaminamos produkcijos savikaina. Valstybėje kilus ekstremalioms situacijoms ar kitoms nenumatytoms aplinkybėms, darančioms reikšmingą poveikį visuomenės gerovei ir saugumui, Bendrovė bus socialiai atsakinga ir ieškos galimybių prisidėti prie valstybės veiksmų kovojant su šių situacijų ar aplinkybių padariniais, šiuo atveju su pandemijos Covid-19 padariniais.

2 pav. pavaizduota augalininkystės produkcijos savikainos sudėtis procentais, kurią sudaro: darbo užmokestis 32 proc., kuras 13 proc., atsarginės dalys 9 proc., trąšos 29 proc., žemės mokestis 15 proc., kitos išlaidos (elektra, vanduo) 2 proc. Padididėjus darbo užmokesčio minimaliam dydžiui, kuro akcizui, padidės augalininkystės produkcijos savikaina. Siekiant gauti pelno reikėtų didinti produkcijos pardavimo kainas.

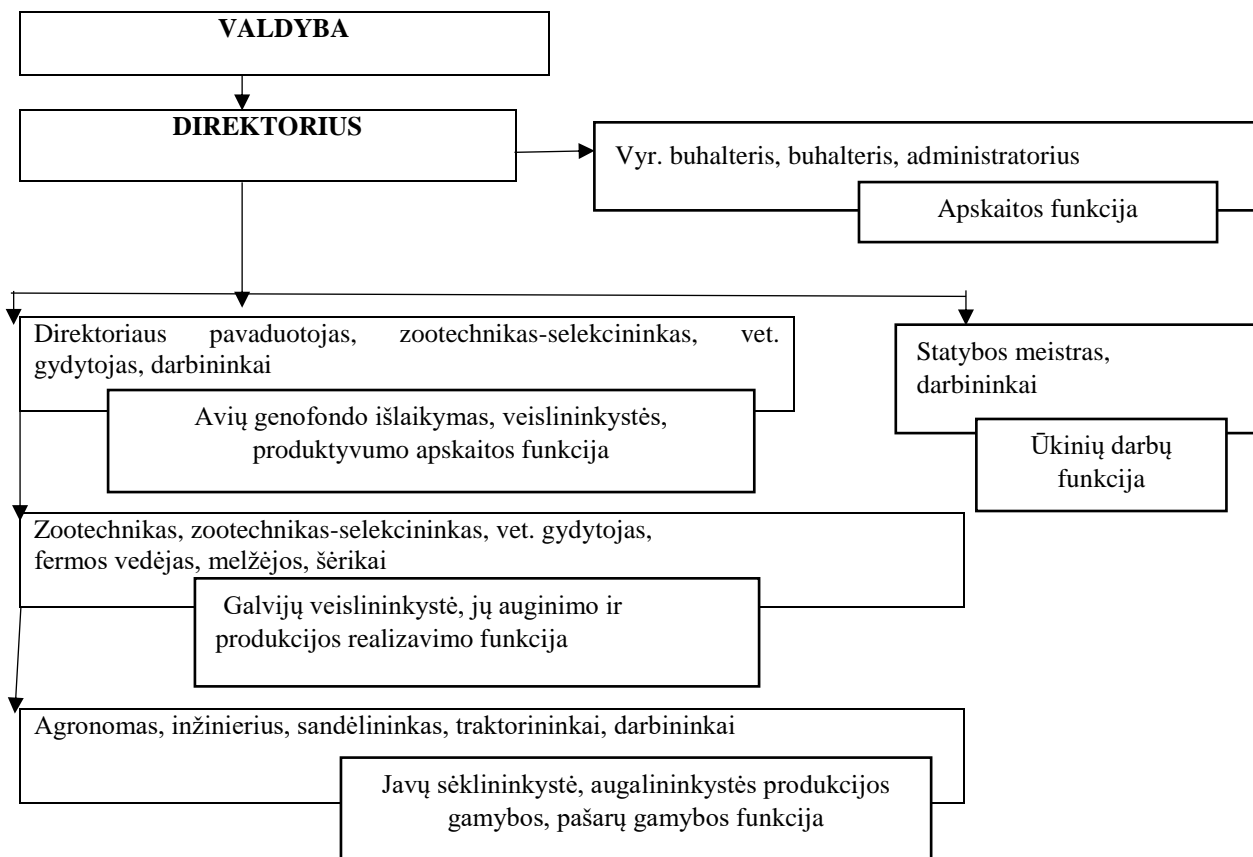
2 pav.

Lietuvos ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos pakeitimai ir saugotinių genofondinių avių sumažinimas ar dalies perdavimas privatiems asmenims iš esmės keičia Bendrovės veiklos strategiją tikslus ir uždavinius.

Organizacinė struktūra:

Bendrovės struktūra atitinka Bendrovės dydį ir veiklos pobūdį. Bendrovėje yra šie struktūriniai padaliniai: administracijos, bendrasis, mechanizacijos, avininkystės ir galvininkystės. Žemės ūkis yra sezoniška ūkio šaka, darbuotojų vasaros laikotarpiu poreikis didėja. Laikiniems, nekvalifikuotiems darbams priimami darbuotojai pagal paslaugų kvitus.

Bendrovės organizacinė struktūra

Finansiniai ištekliai:

Bendrovės pajamų šaltinis yra pardavimų pajamos iš gyvulininkystės ir augalininkystės produkcijos, subsidijos už gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo programos, dotacijos už žemės ūkio naudmenų plotus ir genofondines avis, tiesioginės išmokos už ėriavedes ir mėsines avis, pieną, galvijus, sėklinius javus.

2.1 lentelė

Pardavimo kiekiai bei pajamos 2019–2023 m.

Produkcija	2019 m.		2020 m.		2021 m.		2022 m.		2023 m.	
	Kiekis t	Suma, tūkst. Eur	Kiekis t	Suma, tūkst. Eur	Kiekis t	Suma, tūkst. Eur	Kiekis t	Suma, tūkst. Eur	Kiekis t	Suma, tūkst. Eur
Avys	43,6	81,1	31,3	81	32,4	74	33,6	76	34,8	79,0
Pienas	1759	571,6	1730	573	1730	600	1760	610	1780	630
Galvijai	146	178,4	140	167	155	190,00	155	190	160	200,00
Augalininkystė	x	531,6	x	675	x	700	x	710	x	730
Kt. prekės ir paslaugos	x	53,7	x	3	x	5	x	4	x	5
Išmokos ir dotacijos	x	333,9	x	364	x	310	x	310	x	310
Iš viso:	x	1750,3	x	1863	x	1879	x	1900	x	1954

Bendrovėje didžiąją dalį pajamų sudaro gaminamos produkcijos pardavimai, kitą dalį – dotacijos ir subsidijos. Bendrovės pajamų struktūra 2019–2023 m. laikotarpiui pateikiama lentelėje 2.2.

2.2 lentelė

Pajamų struktūra 2019–2023 m.

Pajamų šaltiniai	2019 m.		2020 m.		2021 m.		2022 m.		2023 m.	
	tūkst. Eur	%	tūkst. Eur	%	tūkst. Eur	%	tūkst. Eur	%	tūkst. Eur	%
Avininkystės, augalininkystės, galvijų ir pieno produkcijos pardavimai	1424,1	73	1499	70,6	1569	75,3	1590	75,3	1644	76,9
Tiesioginės išmokos už pasėlius (158,9+46,8)	210	11	162	8	170	8,6	170	8,5	170	7,9
Išmokos už galvijus ir pieną	113,7	5,8	162	8	100	5	100	5	100	4,6
t. sk. dėl ekstremalios situacijos, susijusios su COVID-19			60	3						
Subsidijos už genetinių išteklių išsaugojimo programų	107,0	5,5	107,0	5,3	117,6	5,9	117,6	5,8	117,6	5,4
ES išmokos pagal programą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas”	25,0	1,3	25,0	1,2	25,0	1,2	25,0	1,2	25,0	1,1
Tiesioginė išmoka už mėsines avis	31,4	1,6	31,4	1,6	31,4	1,6	31,4	1,6	31,4	1,5
Tiesioginės išmokos už ėriavedes	2,03	0,1	2,0	0,1	2,0	0,1	2,0	0,1	2,0	0,1

Kontrolinis avinukų penėjimas	34,0	1,7	45,0	2,2	46,5	2,3	50,4	2,5	54,3	2,5
Viso:	1947,23	100	2012,4	100	2061,5	100	2086,4	100	2144,3	100

Pajamų ir gamybos sąnaudų lentelėje 2.3 pateikiamos pajamos, gaunamos iš pardavimų ir dotacijų, subsidijų ir kokią dalį sudaro gamybos sąnaudos.

2.3 lentelė

Pajamų ir gamybos sąnaudų struktūra 2019-2023 m. tūkst. Eur.

Metai	Pardavimo pajamos	Gauta dotacijų subsidijų		Iš viso pajamų	Gamybos sąnaudos iš viso
	Eur	Eur	%	Eur	Eur
2019	1424,1	326,2	19	1750,3	1738,2
2020	1499	364	19.5	1863	1803,00
2021	1569	310	16.5	1879	1809,00
2022	1590	310	16	1900	1820,00
2023	1644	310	16	1954	1864,00

Materialiniai resursai:

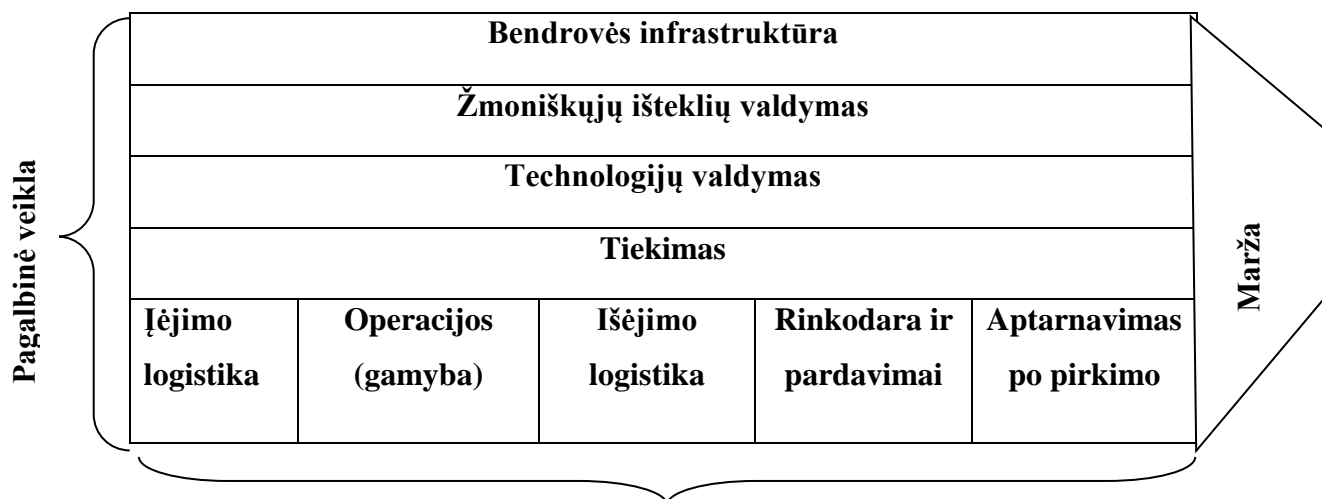
UAB „Genetiniai ištekliai“ 2019 m. perėmė reorganizuojamų bendrovių turtą ir materialinius resursus: ilgalaikį turtą, biologinį turtą ir atsargas (trumpalaikį turtą). 2020 m. spalio 1 d. Bendrovė turėjo ilgalaikio materialiojo turto: 1957,5 tūkst. Eur, tame skaičiuje: žemė 270,4 tūkst. Eur, pastatai ir statiniai 1276 tūkst. Eur, transporto priemonės 5,1 tūkst. Eur, mašinos ir įrengimai 406 tūkst. Eur, biologinis turtas 280 tūkst. Eur, atsargos (trumpalaikis turtas) 1157,4 tūkst. Eur, piniginės lėšos 59,9 tūkst. Eur.

Vidaus kontrolės sistema:

Vidaus kontrolės sistema apima procedūras, kurias taiko vadovas, kad užtikrintų veiksmingą vadovavimą Bendrovės veiklai, įskaitant valdymo politiką, turto apsaugą, klaidų ir apgaulės galimybių, išankstinį nusistatymą ir prevenciją, apskaitos registrų teisingumą ir užbaigtumą, bei patikimos finansinės informacijos pateikimą laiku. Bendrovės direktorius vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 9 str. nuostatomis bei siekdamas užtikrinti, kad Bendrovės turtas, jo nuosavybė ir skolos, uždirbtos pajamos ir patirtos sąnaudos bei patirtos išlaidos, būtų tiksliai ir teisingai atspindėtos finansinėje atskaitomybėje privalo patvirtinti Bendrovės apskaitos politiką. Bendrovės valdyba, Bendrovės direktoriaus pavaduotojas, vyr buhalteris užtikrindami tinkamą vidaus kontrolės sistemos veikimą, taiko įvairius kontrolės ir priežiūros elementus.

Bendrovės sukurtos vertės analizė:

Bendrovės vertės kūrimas yra ekonominės, socialinės arba kitokios naudos didinimas atliekant konkrečius veiksmus. Bendrovės vertė analizuota vadovaujantis Porterio vertės grandinės modeliu, daugiausia dėmesio skiriant ekonominei Bendrovės kuriamai vertei:

Pagrindinė veikla

UAB „Genetiniai ištekliai“ pagrindinis veiklos objektas – Lietuvos gyvulių genofondo saugojimas, veislinių savybių gerinimas, veislinių avinukų kontrolinis penėjimas, perspektyvių mėsos ir pieno krypties galvijų veislininkystė, mėsinių ir kitų veislių avių auginimas ir pardavimas, skerdimas ir skerdenos pardavimas, javų pluoštinių ir aliejinių augalų sėklininkystė, eksperimentinė, mokomoji ir bandomoji ūkinė veikla.

Vertės grandinė charakterizuoja konkrečių Bendrovės vykdomų veiklų (operacijų) grupę, per kurias Bendrovės gaminama produkcija pateikiama galutiniam vartotojui, apimant ir jo aptarnavimą po pardavimo. Pateikiamoje vertės grandinėje nurodomas sisteminis požiūris į Bendrovės veikas, kuris leidžia geriau suvokti, kaip ir iš ko Bendrovė kuria konkurencinius pranašumus ir pridėtinę vertę akcininkams. Vertės grandinės koncepcijos principas grįstas samprata, kad Bendrovė naudoja visumą operacijų, leidžiančių produktą pateikti rinkai. Pagrindinės veiklos – tai visos veiklos reikalingos paslaugai sukurti, parduoti, pateikti pirkėjui ir aptarnauti jį po pardavimo.

Pagrindinės veiklos skirstomos į:

Įėjimo logistika – santykiai su tiekėjais, tai medžiagų, pašarų, žaliavų priėmimas sandėliavimas, pateikimas gamybai. UAB „Genetiniai ištekliai“ savo veiklą pradėjo nuo 2019 m. sausio 2 d., todėl sudarytas sutartis su tiekėjais buvusiose UAB „Šeduvos avininkystė“ ir UAB Upytės eksperimentinis ūkis perėmė naujai sukurta Bendrovė.

Tiekėjai parenkami:

- ✓ Derybų būdu, kai atliekama galimų tiekėjų apklausa ir su vienu ar keliais iš jų deramasi dėl sutarties sąlygų;
- ✓ Palyginimo būdu, kai įvertinami duomenys apie galimus tiekėjus ir jų siūlomus produktus, apie prekybos tinkle prekių kainas ir jų kokybę;
- ✓ Apklausos būdu, sudarant sutartis su tiekėjais palankiomis Bendrovei sąlygomis.

Bendrovė sudariusi sutartis su AB „Lytagra“ dėl atsarginių detalių tiekimo traktoriams, UAB „Vetfarmu“ dėl kombinuotų pašarų su mineraliniais priedais avių penėjimui, UAB „Dotnuva Baltic“ dėl plėvelės šienainio gamybai, UAB „Gliukolvetas“, UAB „Regėjus“ dėl statybinių medžiagų ir kt. inventoriaus įsigijimo, dyzelinis kuras perkamas iš UAB „Naftėno“, trąšos, ir chemikalai iš UAB „Agrochema“, UAB „Scandagra“, UAB „Baltic Agro“. Atsarginės dalys, trąšos, chemikalai, statybinės medžiagos inventorių perkamas pagal poreikį, sunaudojamas iš karto, nėra sandėliuojama.

Operacijos (gamyba) – tai visos operacijos, kurios gamybos srautą paverčia produktu. Bendrovės pagrindinės veiklos genofondinių Lietuvos juodgalvių veislinių avyčių ir avinukų išauginimas, veisimas, skerdimas, pardavimas, kontrolinis avinukų penėjimas, pašarų pagaminimas, grūdų pašarui auginimas, sėklinių grūdų, mėsinių galvijų ir pieno gamyba. Veislinių avių auginime reikalingos didesnės darbo sąnaudos, nei mėsinių avių auginime. Augalininkystės produkcija yra ribojama turimu žemės ūkio naudmenų plotu, dalį žemės ūkio naudmenų Bendrovė nuomojasi iš gyventojų. Avininkystės padalinyje turimos žemės ūkio naudmenys yra naudojamos avių ganymui ir pašarų gamybai.

Išėjimo logistika – tai veislinių avyčių ir avinukų pardavimas, veislei netinkamų avyčių ir avinukų pardavimas mėsai, avių skerdena, kontrolinis avinukų penėjimas, grūdinių kultūrų pardavimas, veislinių galvijų ir pieno pardavimas. Veislei auginamos avytės ir avinukai įvertinami pagal tai veislei būdingus požymius, įrašomi į kilmės knygą, vedamas kruopštus selekcinis darbas, kad nebūtų giminingo veisimo. Atliekamas avyčių kergimas pagal sudarytą kergimo planą. Netinkamos veislei avytės ir avinukai yra parduodami mėsai ar paskerdžiami. Siekiant praplėsti rinką, kuriama penktoji mėsinių Lietuvos juodgalvių avinų linija, kas leis padidinti skerdenos išėigą bei aprūpinti visus norinčius avienos skerdena. Sėkliniai grūdai parduodami ir išvežami savo ar klientų transportu. Pienas ir parduodami veisliniai galvijai išvežami specializuotu transportu. Pagrindinės bendrovės pajamos yra gaunamos iš pieno pardavimo ir grūdų.

Rinkodara ir pardavimai – tai klientų informavimas, paklausos kūrimas, sandoriai su klientais. Bendrovė pastovių klientų avių pirkimui neturi. Pagrindiniai pirkėjai yra smulkūs ūkininkai, kurie įsigyja Lietuvos juodgalvių avyčių ir avinukų, bei pavieniai asmenys, perkantys avinukus mėsai, bei skerdeną. Veislines telyčias galimiems pirkėjams Bendrovė pristato organizuojamose

respublikinėse parodose. Galvijai parduodami perdirbimo įmonėms AB „Krekenavos agrofirma“ ir UAB „Baltoji lūšis“, su kuriomis sudarytos pirkimo-pardavimo sutartys. Dalis augalininkystės produkcijos parduodama pagal išankstines sutartis, daliai produkcijos sudaromos sutartys derliaus nuėmimo metu, siekiant palankiausių supirkimo kainų.

Didelį kiekį pašarinių grūdų Bendrovė pardavė AB „Kiaulių veislininkystė“. Šiuo metu Bendrovė imasi visų veiksmų, kad AB „Kiaulių veislininkystė“ skola Bendrovei būtų gražinta pagal pasirašytą skolos gražinimo grafiką.

Aptarnavimas po pirkimo – pirkėjai įsigiję Lietuvos juodgalvių veislinių avių ir avinukų po kelerių metų prašo parinkti negiminingus avinukus, nes mažose bandose išlaikyti keturias genealogines linijas nėra jokių galimybių. Jaunieji ūkininkai, kurie dalyvauja NMA programoje Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui domisi avininkyste. Pieno ir galvių pardavimui Bendrovė turi sudariusi pardavimo-pirkimo sutartis.

Pagalbinės veiklos aptarnauja ir palaiko pagrindines veiklas – tai Bendrovės infrastruktūra, žmogiškųjų išteklių valdymas, technologijų valdymas, tiekimas.

Bendrovės infrastruktūra – įvairių vadovavimo, vadybos, planavimo, finansų, apskaitos ir kitų procesų visuma.

Bendrovės strateginio planavimo sistemą sudaro strateginis planas, ketvirčio strateginio plano įgyvendinimo ataskaitos, bei metinės veiklos ir strateginio plano įgyvendinimo ataskaitos. Už planavimą atsakingas Bendrovės direktorius, valdyba analizuoja ir vertina Bendrovės vadovo pateiktą medžiagą susijusią su planavimu Bendrovėje, numatomi siektini tikslai, bei rodikliai aptariamai ir derinami su Bendrovės specialistais.

Bendrovės strateginis veiklos planas ruošiamas vadovaujantis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr.665 „Dėl valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gairėmis. Bendrovės strateginį planą tvirtina Bendrovės valdyba.

Bendrovėje yra patvirtinta apskaitos politika, kuria vadovaujantis vykdoma buhalterinė apskaita Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Už buhalterinės apskaitos tvarkymą atsakingas vyr. buhalteris.

Žmoniškųjų išteklių valdymas – Bendrovės struktūrą, etatų skaičių nustato ir Bendrovės direktorių skiria/atšaukia iš pareigų Bendrovės valdyba. Už žmogiškųjų išteklių (personalo) valdymą Bendrovėje atsakingas direktorius. Per metus vidutiniškai dirba 67 darbuotojai, iš jų direktorius, direktoriaus pavaduotojas, vyr. buhalteris, specialistai, darbininkai. Tačiau Bendrovė susiduria su problema, darbuotojų trūkumu melžėjų, šerikų, avių prižiūrėtojų, traktorininkų. Kaime likę tik pensinio amžiaus arba nenorintys dirbti žemės ūkyje gyventojai, todėl sezoniniam darbui darbuotojus

priima iš teritorinės darbo biržos, kur dalį atlyginimo apmoka darbo birža, kitą dalį – Bendrovė, taip sutaupomos lėšos darbo užmokesčiui ir išsprendžiama darbuotojų problema. Nekvalifikuotiems, sezoniniams darbams priimami darbuotojai pagal paslaugų kvitus. Visiems darbuotojams paruošti ir patvirtinti pareigybių aprašymai, kuriuose numatytos darbuotojų pareigos. Bendrovėje taikoma suminė darbo laiko apskaita, už darbą apmokama pagal patvirtintą darbo apmokėjimo sistemą, rengiamas darbuotojų motyvacinis aprašas.

Valstybėje kilus ekstremaliai situacijai, pandemijai Covid-19, Bendrovė parengė ir pasirašytinai supažindino darbuotojus su veiksmy planu, kuriuo siekiama iki minimumo sumažinti riziką užsikrėsti koronavirusu.

Technologijų valdymas – įranga, IT sprendimai, techninės žinios ir kitos technologijos, siejamos su produkto gamyba ir plėtojimu.

Šiuo metu Bendrovėje veikiančios ryšių, bei informacinės sistemos nėra pakankamai šiuolaikiškos. Turimi kompiuteriai ir programinės įrangos nusidėvėję, todėl esant galimybei, būtina atnaujinti. Bendrovė susidedanti iš dviejų padalinių, kurie nutolę 50 km atstumu, dažniausiai bendrauja ir dirba nuotoliniu būdu.

Siekdama paspartinti augalininkystės gamybą Bendrovė įsigijo sėjamąją skirta kukurūzų, pupų ir kitų pašarinių augalų sėjimui, kuri yra su pirminiu žemės dirbimu, galima sėti į minimaliai įdirbtą dirvą. Šioje sėjamojoje integruotas kompiuteris, padedantis sėjos darbus atlikti itin tiksliai, tikslus dozavimas, vykdoma procesų kontrolė. Nauja trąšų barstomoji, elektroninių valdiklių pagalba gali automatiškai reguliuoti trąšų išleidimo tašką, tokiu būdu barstomas plotas suskirstomas į atskirus segmentus. Naujo kintamosios kameros ruloninio preso valdymas taip pat kompiuterizuotas, įsigyta vertikalaus pašarų maišytuvo-dalytuvo įranga turi svarstyklės, gali smulkinti žolės šieno, siloso ritinius. Toks šėrimo būdas užtikrins vienodą gerai subalansuotą pašarą.

Bendradarbiaujant su ASU mokslininkais, buvo įrengtos patalpos, pritaikytos grūdų daiginimui. Grūdai 8-12 val. mirkomi vandenyje, po to paskleidžiami ant lentynų ir daiginami 7 dienas, automatiškai juos laistant. Remiantis užsienio valstybių patirtimi ir ASU mokslininkų rekomendacijomis, šeriant gyvulius tokiu pašaru pagerėja mineralinių medžiagų įsisavinimas, virškinamumas ir pašarų įsisavinimas, gerėja kailio išvaizda, kanopų tvirtumas, gyvulių sveikatingumas, vaisingumas ir gimstamumo rodikliai, skatinamas svorio augimas, primilžio didėjimas, gerėja pieno kokybės rodikliai.

Įsigyta mobili technologinė linija, skirta avių veislinei vertei ir sveikatingumui įvertinti, jas sverti, nagoms prižiūrėti ir dezinfekuoti bei kitoms veterinarinėms profilaktinėms priemonėms atlikti, kurią sudaro: išmaniosios svarstyklės su duomenų kaupimu kompiuteryje, integruotos į varymo taką; dezinfekcinis gardelis su vonia, automatizuotu dezinfekcinio ar gydomojo tirpalo išpurškimu,

automatinės avių bonitavimo staklės; mobilios vartomos avių nagų priežiūros staklės, su guminiiais ratukais, skirtos avims fiksuoti, varyti, lengvai transportuojamos, į varymo taką integruotos kilnojamomis tvorelėmis, padeda atlikti avių vertinimo ir sveikatinimo darbus.

Bendrovėje sukurta infrastruktūra, leidžianti organizuoti demonstracinius bandymus, atliekamų tyrimų ir diegiamų technologijų bendrovėje populiarinimo renginius.

Tiekimas – žaliavų ir kitų resursų atranka ir įsigijimas.

Bendrovė vykdydama pagrindines ir pagalbines veiklas siekia sukurti kuo didesnę vertę – pelną akcininkui ir kokybiškas prekes Bendrovės produkcijos vartotojui.